

Vető Miklós
(*Budapest, 1918–1945, Harka*)

Őrizzetek

*Őrizzetek meg engemet
a jobb napokra jónak,
őrizzetek meg engemet,
ne az ólomgolyónak.*

*Énrám még szükség lesz nagyon,
őrizzetek meg engem,
csak drágamivű kardotok
ne őrizgesen engem.*

*Vért szí a nap és vért a hold
és vért iszik a tenger,
őrizzetek ti engemet
csata-előtti csenddel.*

*Az üvegfalú börtönök
a tett zajára nyílnak,
a szívek, mint a gyermekek
költő szavára sírnak.*

*A szíveteket én hozom,
ki szívetekbe látok,
setét pusztaiba induló
nagy lélek-karavánok.*

Minden setét

*Hétszámra nem szól citera
sem egyéb zeneszerszám,
hallgat a gordon szive s a
begeđü halott lett ám.*

*Jaj, nem dalolod fel bajod,
amíg a révész csönget,
nem is lesz néked hajnalod,
csak siketítő csönded.*

*Fekszel te lélek, kétszeres
halott az alvilágban,
hol nincsen más csak kétszeres
megkettözött halál van.*

*Most már dalom csak lomba szó,
az éj vizében ballagó,
fel-fel csobog a hangtalan
sötét folyam.*

*A rejtett dolgok tárva mind,
rajtam rubám, komor karing,
a titkok nem titkok ma már,
kegyes halál.*

*Nem félek én, s nem jajgatok,
az éj vizében ballagok,
ringatva húszéves korom
ily gondokon.*

*Mint óriás az ormokon,
mint törpe törpe dolgokon
nem ámul el, nem ámulok,
nem ájulok.*

*Csak mint papok a monoton
imát, a szót úgy morzsolom,
mint aki eldobta esztét:
Minden setét,*

*Minden setét, minden setét,
a setét bever szanaszét!
Egyetlen gyér lámpa se int,
ki él, legyint.*

Borús világ

*Borús világ, a messzi ég alatt
dübödt bordákban felbőbad szalad.*

*Bitang csatán a villám-fegyverek
vadul csörögve messze lengenek;*

*csapás csapásra hull, a nap vacog,
a felbők mostan éhes farkasok;*

*alattuk erdő sunyít, vastagon
terül a lomb a félsz ágakon;*

*rohan a sok kis megriadt sereg,
oduba állat! házba emberek!*

*Magányos nádszál sír a tó után,
a nádas örülten zibog, talán*

*a végítélet jött kaszálni le;
pergőn dobol a füzek idege.*

*Odvas fatörzsön barkály nem kopog,
a büszke róka rémülten morog,*

*a mókus visít, vakond kapar lyukat,
avar fedi az eszelős nyulat;*

*mindenki búvik, jaj, mindenki fél,
– gígász sebekből hull alá a vér!*

1959

Hideg napok

*Hideg napok, hideg zenék a szélben,
az ablakok már vinnyogva repülnek,
s csapongnak, mint a denevérek, éjten,
s jaj, egyre messzebb, messzebb vár az ünnep.*

*Dalol nekem a borkoló dalárda
s fagyos sötétben hányódik szívem,
az éj hulláma ejti és dobálja,
mint csapzott rongcs uszok a semmiben.*

*Ki szertelen világokat szerettem,
fekszem meredten, fekszem holtan itt,
zuzos világot látok két szememben,
a szomorúság ólmos tájait.*

*Ha élnék még, talán ordítva kelnék
s rohannék, jaj, rohannék végtelen,
míg valahol a jeges kést kifennék,
bogy kioltbaszák veszett életem.*

1945

*A Hideg napok című kötetből
(Budapest, 1962)*

A folyón, a folyón

*A folyón, a folyón
most úsznak le a holtak,
éjjel van, de a békák
ma éjjel nem dalolnak.*

*A madár lebullott,
a halál erre röppent,
fák földig bajolnak,
fejük a földre döbben.*

*Az égen, az égen
úsznak a néma felbők,
ők borítanak szerte
fekete halott-kendőt.*

1940

Mérlegelés

*Két ember könyvét a kezembe tartom.
Az egyik szerző: donkibót, bús széllovag,
neve nem fontos, zajt se csap;
a másik könyv címe: Harcom.*

*A dúsz kötést nézem s pírul az arcom.
Két könyv. Lemérjem súlyukat...
Súlyos a perc és hallgatag,
mint ködcsomó a banton.*

*S már rezdül a mérleg, nyelve kilendül.
– Mint illik, Hitlert jobbra teszem. –
Vibrál az ideg, feszülő csend ül.*

*„Sorsod ne bizd szálló levelekre...”
mormolom halkán. – S vidám sziporka pattan ki szemembül;
a mérleg a borgot az égbe emelte.*

*A Hideg napok című kötetből
(Budapest, 1962)*

Hideg mezőkön

*Hideg mezőkön jár a gondolat,
tarolt vidéken súllyal telt a szó.
Terül a hó, mint mosott patyolat,
párnás patákon lépeget a ló.*

*Nádas tetőkön mázsa félelem,
vörös toronyban elfagyott barang:
Nincs már sereg a messzi végeken,
elfúl a szó, halott a barci hang.*

*Farkas lapul a süppedő havon:
régén beverték ütten asztagok.
Ébes mező – kidúlt, bedőlt halom
mostan bilincsek alján hallgatod,*

*mint szól a hó: „Haj, meghalsz holnapig,
fehér csengőkkel elvissz a halál!”
...A ló igyekszik, bizton alkonyig
meleg szalmára, szénára talál...*

Mai ars poetica

*Zenébe fulladt önmagam,
magam már sose látom,
olyan vagyok, hogy vak vagyok
e tűzesős világon.*

*S míg iharos, torz hegyeken
pattan a gyöngye élet,
gyöngye szemem örömtelen
karikás tűzbe réved.*

*Menj át a pusztán! Egyedül?
És éjjel? – pokla rémít
a végtelen időnek.
Én keressem meg a régit?*

*Az elvarázsolt ősidőt,
aranykort, léha multat,
ahol az ősök éltek és
örülni nem tanultak.*

*Sárgult világ! A tűz rikolt
szemembe s gyilkos testek
vad puffadása. Vak költő
világodat keresd meg!*

*Kél-e harcból pibenő,
s átvonszolt véres tankok
tam-tamjából kiballo-d-e
az ünnepi harangot!?*

1941

Írnék, szívem...

*Írnék, szívem, indulót,
írok mégis koldulót,
lódulj lélek, ne légy rest,
pokol tüze felébreszt.*

*Pokol alja fekete,
édes rózsám jer ide,
jer ide, majd meglátod,
csinálunk mi családot.*

*Csinos család, ha, ha, ha,
mindegyik csak hallgatna,
ugass kutya napszámba,
hallgathatsz a halálba.*

*Hallgass, hallgass: de nehéz!
minden fej egy nehéz kéz,
ráfekszik a fülemre
véres, haló éltémre.*

Álom a pokolról

Vigyél ma messzire,
vers, messzire, messzire,
öles hegyek közé,
a világ végire.

Hol roppanó havas
csúcsok és gleccserek,
örökre, mint a vas,
hűsen telepízenek.

Abol nincsen balál,
mert élet sincsen ott,
a sarki szél kaszál
hócséppet, harmatot.

Hol sziklák közt a kék
úr nézése örök,
s mit szór roppan marék,
terjengenek ködök.

S félévig nincs világ,
félév az éjszaka:
világtalan világ,
nincs pírja, alkonya.

Nincs fekete, fehér,
nincs illat, nincs zene,
egy étellel felér
e semmi kelleme.

A volt lelkek hona
talán e semmi táj,
ablaktalan szoba,
mikor testükre száll.

Az ürbe lengenek
és örömük örök,
semmit sem rejtenek,
azt sem, hogy ördögök,

azt sem, hogy emberek,
azt sem, hogy angyalok,
azt sem, hogy gyermekek,
vének, fiatalok.

Számukra nincs zene,
nincs illat, nincs babér,
fehér és fekete,
fekete vagy fehér.

S félévig tart ez így,
mert félév a sötét
és félévig megint
megittasul az ég.

Tört fények játszanak
a vad sziklák között,
ezüstben áthalad
a nap, a hold fölött.

A lelkek kúnja ez,
emlékek raja száll,
az életig evez
az ocsudó balál.

A színek titka mind
átkos szemükbe száll
s érzik szíviük megint
mint dobol és dobál.

S érzik, hogy szüntelen
kínjuk biába már,
nekik nincs kegyelem,
számukra nincs halál.

1945

A versek a Hideg napok című
kötetben jelentek meg
(Budapest, 1962)